

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Svmma Casvvm
Conscientiæ, Sive De Instrvctione Sacerdotvm Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

34. De obligatione faciendi eleemosynam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

altero anno carius valebunt, non erit superflua; tamen non sunt fingenda, aut imaginanda pericula, sed solum ea consideranda, quae probabiliter, & iudicio viri prudentis accidere possunt. Aduerte, etiam, quod sunt diuersi status in repub. ecclesiastica, & seculari, nec debent esse eadem expensæ æquales omnibus, sed quibusdam maiores, quibusdam minores, ratio ne status sui.

Posterior distinctio sit: indigentia, seu necessitas est triplex. Quædam est extrema: hæc autem dicitur cum est necessitas vitæ propriæ perdendæ; vt, cum quis est in periculo vitæ. Vbi aduertere, ex Soto lib. 3. de iustit. quæst. 3. artic. 4. quod non solum est censenda extrema necessitas, cum quis est in mortis periculo, sed cum probabiliter speratur mors, nisi ante subueniat.

Altera necessitas est gravis; vt, cum est graue periculum perdendi honores, & decentiam status: aut peccandi; vt, cum mater ex indigentia vult prostituere filias; aut alterius notabilis mali.

Teria est communis indigentia, quæ nec extrema, nec gravis multum est. Hæc omnia sunt ante oculos habenda, pro intelligentia eorum, quæ dicentur in cap. seq.

De obligatione faciendi eleemosynam.

CAPUT XXXIV.

SVNT aliquot conclusiones notandæ super dictis precedentibus distinctionibus.

Quarum prima est. Eleemosyna est in precepto, obligamusque sub mortali aliquando facere eleemosynam. In hac conclusione omnes Catholici conueniunt: est enim Catholica, & contraria est heretica. Est Catholica, vt probatur aperte ex scriptura, Ioan. 3. *Qui habuerit substantiam huius mundi,* & *videtur fratrem suum necesse habere,* & clauserit viscera sua ab eo, *quomodo charitas Dei manet in illo?* Iacob. 2. *Iudicium sine misericordia ei,* qui non fecerit misericordiam. I.uc. 3. *Quod superest date eleemosynam,* & Matth. 25. *ne maledicti,* &c. *quia esurivi,* & *non dedi fuis mihi manducare.* &c.

Secunda conclusio. De necessarijs simpliciter ad vitæ propriæ, aut familiæ conseruationem; nullus tenetur alteri suc-

Iii curre-

currere, etiam necessitate extrema laboranti, id est, cum dispicio suæ vitæ, aut parentum, & familie, nullus teneat vir alterius succurrere, sed potius sibi: unde, si laborent duo in extrema necessitate, unusque cibum sibi necessarium tantum habeat, non obligatur alteri dare; & in hoc omnes conuenient. At Sanctus Thom. 2.2. quæst. 32. articu. 6. excipit unum casum, quando persona, cui succurritur, est multum necessaria reipu. & à qua bonum commune dependet ciuitatis, aut exercitus: tunc enim potius huic, quam sibi succurrendum esset. At vero difficultas est, an iste obligetur sub præcepto id facere. Omnes enim conuenient, quod licet ei facere, tamē de obligatione discordant. Sylu. verb. eleemosyna, §. 2. & Armilla vc. eleemosyn. n. 4. tenet, quod solum est consilium; & S. Thom. videtur dicere esse præceptum; & ita tenet Soto lib. 5. de iust. quæst. 1. ar. 7. Et ita est; nam propter bonum commune, tenetur quis proprium negligere. Quod si non esset illa persona tam necessaria Reip licet esset multum, tunc consilium esset. De hoc ramen diximus lib. 5. Instr.

Tertia conclusio: Ex necessarijs ad decentiam status, tamen non necessarijs ad vitæ conseruationem, teneat homo facere eleemosynam in extrema necessitate existenti. In hac etiam omnes conuenient. Potius enim debet facere iacturam detentæ status sui, & debet se minuere, & restringere, quam quod alius moriatur, ob defectum eleemosynæ ab ipso faciendo. Tamen aduerte, istas tres necessitates esse intelligendas, quando homo in ipsis manet, absque culpa, & potestate sua: nam si aliquis diceret; ego me volo occidere, nisi des mihi centum aureos, & de facto vult se occidere, non ob id sunt ei dandi: culpa enim potius eius est, quam necessitas.

Quarta conclusio: Ex necessarijs secundum quid ad decentiam status, seu ad vitæ conseruationem, non tenetur homo facere eleemosynam, extra necessitates extreas, & graues: non enim, vt succurrat communibus indigentibus, teneat ex præcepto pati incommodum, & restringere ea, quæ advitæ, & status conseruationem necessaria sunt. Hæ sunt conclusiones quartior, in quibus Doctores conuenient: in sequentibus duabus est controuersia.